

Prof. dr hab. Piotr Sułkowski Bydgoszcz, 21 kwietnia 2021 roku

Dziedzina – sztuki muzyczne

Dyscyplina – dyrygentura

Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy

Recenzja pracy doktorskiej mgra Janusza Siadlaka

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. K. Pendereckiego w Krakowie. Zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz.1789, z późn. zm.).

Dotyczy

uchwały Nr 25/2019 Rady Wydziału Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej w Krakowie, podjętej na posiedzeniu w dniu 18 marca 2019 roku w sprawie powierzenia mi obowiązków recenzenta przewodu doktorskiego Pana mgra Janusza Siadlaka w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej: dyrygentura.

Zgodnie z w/w przepisami prawnymi do dostarczonego mi przez Przewodniczącą Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne pisma, w sprawie opracowania recenzji z dnia 6 kwietnia pracy doktorskiej Pana mgr. Janusza Siadlaka pt.: **„Kompozycje chóralne a cappella Juliusza Łuciuka. Zagadnienia interpretacyjne i praktyka wykonawcza wybranych dzieł”** została dołączona dokumentacja doktoranta oraz Praca doktorska wraz z opisem.

Podstawowe dane o Kandydacie:

Pan mgr Janusz Siadlak, urodzony w Częstochowie, jest absolwentem Wychowania Muzycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie oraz Podyplomowego Studium Chórmistrzostwa Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, które ukończył z wyróżnieniem. Uczestniczył w wielu kursach, seminariach i sympozjach dyrygenckich, prowadzonych przez wybitnych dyrygentów i przedstawicieli chóralistyki tj. prof. Tatsuya Muratani z Tokio, prof. Heinrich Poos z Frankfurtu nad Menem, dr Hans

ca

Jaskulsky z Konserwatorium w Bochum, Uwe Gronostay z Filharmonii Berlińskiej czy Jan Łukaszewski – dyrektor Polskiego Chóru Kameralnego. Cała działalność zawodowa Kandydata ściśle związana jest z choralistyką i zespołami chóralnymi. W latach 2003-2009 Kandydat prowadził chór w Zespole Pieśni i Tańca Śląsk, a następnie Polish Chamber Voices, którego jest współtwórcą i dyrektorem artystycznym. Pan mgr Janusz Siadlak jest także aktywnym animatorem kultury i twórcą wielu artystycznych inicjatyw tj. Akademickie Spotkania Muzyczne, Musicalia Czestochoviana czy Czwartkowe Wieczory z Chórem w Filharmonii Częstochowskiej. Od 2010 roku jest dyrektorem artystycznym, organizowanego w Częstochowie, Festiwalu Muzycznego Rodziny Bachów. Regularnie koncertuje zarówno w kraju jak i zagranicą. Za swoją działalność artystyczną Kandydat wielokrotnie był nagradzany. Otrzymał m.in. Odznakę Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej „Zasłużony Działacz Kultury”(2005), Nagrodę Specjalną Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „W uznaniu nieocenionych zasług dla polskiej kultury muzycznej”(2008), Złotą Odznakę Honorową Za Zasługi dla Województwa Śląskiego (2017), Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2017). Oprócz licznych nagród, zdobywanych na konkursach i festiwalach chóralnych jest laureatem plebiscytu czytelników „Życia Częstochowy” oraz „Gazety Wyborczej” – „Człowiek Roku 2000” i „Twórca Roku 2000”. Kandydat jest także Honorowym Obywatelom Miasta New Britain (Connecticut, USA) 2004 oraz Miasta Berisso (Argentyna) 2005.

Ocena pracy

Praca doktorska mgr. Janusza Siadlaka pt.: „Kompozycje chóralne a cappella Juliusza Łuciuka. Zagadnienia interpretacyjne i praktyka wykonawcza wybranych dzieł”, przygotowana pod kierunkiem prof. dr. hab. Włodzimierza Siedlika, składa się z dzieła muzycznego, zarejestrowanego na elektronicznym nośniku CD oraz jego opisu, stanowiącego integralną część rozprawy. Dzieło artystyczne w wykonaniu Chóru Filharmonii Częstochowskiej Collegium Cantorum oraz solistki Małgorzaty Siadlak- sopran pod batutą doktoranta zostało nagrane w Filharmonii Częstochowskiej 3.02.2021 roku w ramach realizacji koncertu online „Sylwetki Kompozytorów – Juliusz Łuciuk” i wyemitowane 5.02.2021 roku na kanale You Tube. Rejestracja obejmuje 8 chóralnych, o różnych formach muzycznych kompozycji a cappella, ułożonych chronologicznie według czasu powstania jn.: *Dzikię wino*; SATB - chór mieszany i sopran solo (1958)
Missa gratiarum actione – Msza dziękczynna; SATB – chór mieszany (1974)
Hymnus de caritate; SATB – chór mieszany (1976/77)
Suita Maryjna; SATB – chór mieszany (1983)
O, ziemio polska; SATB – chór mieszany (1987)
Sonet Słowiński IX; SATB – chór mieszany (1995)
Ave Maria; SATB – chór mieszany z sopranem solo (2012)
Kołysanka o kołysce; SATB – chór mieszany (2017)

Przedstawione na nagraniu dzieło artystyczne jest dowodem profesjonalnego kunsztu dyrygenckiego Pana mgr. Janusza Siadlaka. Dyrygent swobodnie prowadzi frazy i pewną ręką panuje nad całością. W trakcie realizacji materiału muzycznego, odpowiednio dobiera tempa, dba o szczegóły, z wdziękiem stosuje szeroką paletę kolorystyczną wykonywanych dzieł. Na uwagę zasługują dobre proporcje dynamiczne w partiach z solistką. Widać w pewnie brzmiącym, czystym intonacyjnie chórze

odpowiedni, rozciągnięty w czasie okres przygotowawczy pracy z zespołem. Słuchając wykonania można odczuć prawdziwe, zespołowe, pełne emocje i wrażliwości muzykowanie. Wyraźne zaangażowanie prowadzącego, który konsekwentnie z lekkością realizuje swoje muzyczne koncepcje unaoczniają jego dojrzały warsztat dyrygencki. Na uwagę zasługuje trafny dobór prezentowanych dzieł, stanowiący logiczną całość, która również widać w części opisowej dysertacji.

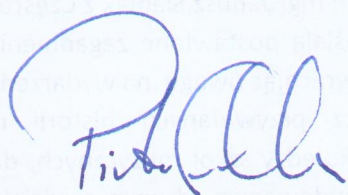
Część opisowa pracy jest obszerną, prawie dwustronicową publikacją. Zgodnie z sugestią kompozytora - niepospiesznie pisana, jest efektem wnikliwych studiów i głębokich przemyśleń doktoranta. Genezą jej powstania była fascynacja twórczością Juliusza Łuciuka, związanego rodzinnie podobnie jak Pan mgr Janusz Siadlak z Częstochową. Praca składa się z 3 rozdziałów, które w sposób przejrzysty określają postawione zagadnienia. W pierwszym rozdziale doktorant przybliżył postać kompozytora, zwracając uwagę na wydarzenia, które miały decydujący wpływ na twórczość Juliusza Łuciuka. Oprócz przywołanych historii rodzinnych bardzo ciekawie zostali przedstawieni profesorowie i koledzy szkół muzycznych, dziś często wielkie muzyczne postacie i autorytety. W najbardziej rozbudowanym, drugim rozdziale autor dokonuje dogłębnej analizy interpretacyjno – wykonawczej prezentowanych kompozycji. Szczegółowo analizuje każdy z utworów, który w formie wstępu poprzedzony jest tabelą informacyjną dot. tak okresu powstania, dedykacji, obsady, prawykonania, nagrania własnego jak i innych ciekawych wg. doktoranta, interpretacji wykonawczych. Przeprowadzona analiza oparta na licznych przykładach nutowych, zwraca także uwagę na trudności wykonawcze dzieł. Autor dużą rolę przywiązuje do tekstu, rozpatrując jego wpływ na kompozycje. Wiele miejsca poświęca możliwościom interpretacyjnym, przestrzegając przed powierzchownym wykonawstwem utworów a cappella. Według doktoranta twórczość Juliusza Łuciuka daje olbrzymie możliwości interpretacyjne, pozwalające na wykorzystanie emocji oraz wrażliwości muzycznej. Zastosowany schemat analizowanych utworów został bardzo logicznie przemyślany. Autor nie tylko chronologicznie zestawiał utwory, ale na ich przykładzie w oparciu o tekst, przedstawił drogę kompozytorską Juliusza Łuciuka, rozpoczynając od twórczości a cappella, inspirowanej dziełami polskich poetów, poprzez zdecydowaną twórczość sakralną aby zakończyć dedykowaną Panu mgr Januszowi Siedlakowi, ostatnią skomponowaną w 2017 roku kompozycją a cappella, niesakralną „*Kołysanką o kołysce*”. Wspomniana ostatnia dedykacja jest tylko jednym z wielu przykładów znakomitego współdziałania na całym etapie powstawania pracy między doktorantem, a kompozytorem, które jak wynika z pracy spowodowało wzajemną serdeczność i zaufanie, wyraźnie opisane w ostatnim 3 rozdziale dysertacji. 3 rozdział, składający się z fragmentów rozmów, przeprowadzonych przez okres 3 lat doktoranta z kompozytorem stanowi wzruszającą momentami wręcz intymną historię życia i twórczości Juliusza Łuciuka.

Poddana recenzji praca doktorska, wykonana schludnie i przejrzysto oparta jest na wielu materiałach źródłowych oraz opracowaniach

Konkluzja

Podsumowując, z pełną odpowiedzialnością stwierdzam, że Pan mgr Janusz Siadlak jest w zupełności ukształtowanym, realizującym własny język wypowiedzi artystycznej dyrygentem, co potwierdza zarówno swoją dotychczasową działalnością dyrygencką jak i zarejestrowanym na nośniku CD przedmiotowym koncertem. Zasługi w wykonywaniu i propagowaniu utworów chóralnych, zwłaszcza

a cappella są niepodważalne. Podobnie jeśli chodzi o twórczość Juliusza Łuciuka. Pan mgr Janusz Siadlak swoją pracą naukową udowodnił, że choć wydawać by się mogło, że wiele już „powiedziano” na temat Juliusza Łuciuka i jego twórczości, nie padło jeszcze ostatnie słowo, a recenzowana praca może stanowić źródło naukowej i artystycznej wiedzy. Poprzez dokładną analizę zagadnienia, postawionego w temacie, Pan mgr Janusz Siadlak wniósł istotny wkład w reprezentowaną przez Niego dyscyplinę artystyczną i spełnił wymagania art.13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki ((Dz.U. z 2017 r. poz.1789, z późn. zm.). Pracę doktorską Pana mgr Janusza Siadlaka przyjmuję bez zastrzeżeń i wnoszę o dopuszczenie do publicznej obrony.

prof. dr hab. Piotr Sułkowski

Bydgoszcz, 21 kwietnia 2021 roku